

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Jézusiták.

január 23.

Bánffy báró tehát megtért. — Olyan formán járt, mint a gyerekek vannak a képeskönyvvel. A míg a gyerek nem tud olvasni, addig a könyvben csak a képek érdeklik, azokat is csak elszagattja. Mikor azután megismeri a betűt, megtudja, hogy abban a könyvben nagyon szép mesék voltak: akkor azután kezdi sajnálni az elpusztított lapokat, minden áron csak mesés könyvet kér a kis Jézuskától.

Ezt értem.

Hanem hát azok az emberek, — felnőtt emberek — a kik neki annak idején oda adogatták az egész könyvtárt és gyönyörködtek benne, hogy a kicsike milyen ügyesen tudta azokat összerongálni, ha most az emberek óbégatnak a mesés könyvek után, az már egyenesen nevetséges.

Vagy meggyőződésből követék hajdanában Bánffy tuskön. bokron keresztül és akkor rájuk nézve a Bánffy mostani politikája minden lehet, csak nem következetes; vagy nem Bánffy követék akkor sem, hanem csak azokat gyűlölték, a kikkel Bánffy szem-

ben állott. Lehet Bánffyban sok személyes tulajdonság. A jó és a rossz relatív fogalmak. Lehet, hogy a mit mi bűnnek tartunk, mindaz erény egy másik szempontból, de a kiket a szempontoknak ilyen homlokegyenest ellenkező volta jelleméz, azoknak se a céljai, se az eszközei nem lehetnek azonosak a miénkkel.

Ezek az urak Bánffyban a „tettekkel tényező” durva, brutális kényurat szeretik. De hát, Uram Isten, nem látják talán, hogy ezt feltalálhatják majd Tiszában is, csak egyszer tul vergődessen az első akadályon? Nem. Nem erre számítanak ezek az urak. A mikor Tiszával a régi rendszer hajnala beköszöntött, a régi rendszer ezen legexponáltabb alakjai ujjongtak legjobban odahaza. Rettenetes önuralom kellett hozzá, hogy az örömeiket a világ előtt elpalástolják és hozzá fogtak egy álnok, perfid munkához, a mivel a most újra feltűnt régi rendszert végleg megszilárdítani akarják. A leglabanczabbak szökdösnek át az ellenfél táborába. Kezdenek kuruczabbak lenni a kuruczoknál. A csatában — hiszen a haditerv közös — ő feljük csak vaktöltéssel fog lövöldözni a labancz. Arról

fogja megtudni, hogy hol vannak: hogy ott lesz legtüzesebb a hurrázás.

A többi csatasor ez alatt fog, apródonként a fontosabb pontokat ezek foglalják el, és akkor egy szép napon lerakják majd a fegyvert, mellé állanak Tiszának is, viszik magukkal ajóhiszemű kurucz társakat is.

Hogy pedig a negyvennyolczas hazafiakat erre a csuszós talajra rácsalogassák, protestáns jelszavakat hangoztatnak Nos hát protestáns ember volt Deák Ferencz is, Tisza Kálmán is, Szilágyi Dezső is és Tisza István is. Ha ezek, a kikben volt tehetség, tudás és képesség — csak azért, mert protestánsok voltak, nem tudtak bennünket a negyvennyolczas eszmék táborából kimezditani, akkor talán Bánffy báró meg gróf Degenfeld József szép szeméért pártolnánk el?

Nem hazafi az, a ki a politikai téren a vallással agitál. A belső meghasonlást így szítani, ennek a szegény magyar hazának a fiait a lelki élet jelenségei szerint is felidarabolni tisztességes politika, szabadelvű politika nem lehet.

Nem protestáns, katolikus pártok alakítása itt a hazafiság, hanem tömörülni egységes zárt sorokban

A hős.

Irta: Maxim Gorkij.

A vásáros tömegben egy öreg ember jár-kei. Szemöldökeit szigoruan összevonja, de pillantása esdő és szomorú. Petyhüdt orcáinak sötét bőrét hófehér tuskék borítják. Katonaköpenyt visel, mellén több érem s a Szent György-kereszt lóg. Bal lába helyén egy nehéz, ügyetlen fialábat cipel, a mely mélyen elmerült a hóba és kerek yukakat váj bele.

Az állandó vásári vevők ennek a szürke, imbolygó alaknak látásánál elfordulnak, arcukat az aggodalom, elégedetlenség és unalom kifejezése tölti el. Az öreg elhalad mellettük s a parasztok szekerehez megy, a kik a szomszédos falvakból jöttek a vásárra. Megáll a szekerek előtt s a komoly vásári hangján kérdi:

— Jo libák ezek?

— Finom fajta! Nézze csak meg jól... Csupa zsir!

A vén katona kezében méregeti a szárnyast, minden oldalról figyelmesen meg szemléli, meg is szaglászsa... Hirtelen azt mondja az eladónak:

— Látná csak egyszer Bulgáriában a ludakat! Olyan nagyok ott, mint a sertések...

— Hol mondja?

— Bulgáriában... a Balkán hegység mögött... ott, a hol az orosz-török háboru

folyt... Skobelev tábornok ur ő exellenziája volt a vezér...

— Igen... igen, hallottunk felőle, — felelt a paraszt — de hát látta azokat a ludakat?

— Látod ezt a keresztet? — folytatta a katona és rámutatott a mellén levő Szent-György-keresztre — sajátkezüleg tűzte a mellemlre!

A katona arca megrezzen, szemei ragyognak és keshedt sapkáját kaczerán igazítja fülére.

— Strázsameszter Migunow, hurrá! Sajátkezüleg bizony!

— Hát megveszi a ludat, bajtárs? — kérdezi közömbös arcczal a paraszt.

Észrevette, hogy nem vásárló áll előtte és szemével jobb vevő után kutatott: nem is ügyelt többé a katonára, kinek lelkesedése fokozódott.

— Ivanovits, a kommandan is... így szólt hozzám egy napon... Migunow... valóságos sas vagy!... És meg is csókoit...

— Ne állongjál itt, bajtárs... kotródj az utból, hiszen elzárod az utat vevőimtől! — felelt a libakereskedő s elküldi a katonát szekere mellől. Az öreg nem sértődött meg; csak szemei lesznek bágyadtabbak, szemrehányóan tekint a parasztra, mélyen szemére huzza sapkáját s eltávozik a szekertől. Körülötte sűrög-forog a tömeg, mindenki el van foglalva, ezerféle hang röpköd a lében. Tarka élet hullámszik a téren és a vén

katona visszaemlékszik azokra a tivornyákra, melyeket a hadjáratok alkalmával csaptak s visszaidézi emlékébe a tábori életet. Nagynehezen átvonszolja magát a nyüzsgő sokadalmon és keresi emberét, a ki meghallgassa hadi élményeit, a kinek elbeszélhetné, hogy miként sikerült magát Ja-Ságránál a törököktől szorongatva, csapata élén kivágni... De nagyon szeretne beszélni élete legdicsebb napjáról, mikor tábornoka oly hősnek mondotta!... De nem talál hallgatót, senki sem érdeklődik azok iránt a dolgok iránt, hogy hol és miképp vesztette el lábát s miért kapta azt a keresztet. Olyan elhagyatottnak érzi magát és ez a semmibevevés annyira sérti; nem szenvedheti ezeket az eladókat s vásárlókat. Sokszor nézett szemébe a halálnak és nem rettegett tőle, ezek pedig mind megrémülének a halál látásától. Némiképp vigasztalja, hogy azok rosszabbak nálánál. Nekik nincs Szent-György-keresztjük és soha sem lesz a mellükön, mert soha sem lehet belőlük hős.

Mindamellet nagyon szeretne valakire akadai, a ki meghallgatná és a kinek elmondhatná, hogy milyen vitéz volt a vén Migunow. Reggeltől estig, félig már meg is fagyva jár-kei a városban s csak az a vágy sarkalja, hogy élményeit elmondhassa. Már többször belefogott elbeszélésébe, de soha sem tudott a végére jutni. Senki sem akar hőstetteiről hallani. A vén Migunow érzi, hogy ő már felesleges a földön: senkinek

minden magyar közös és ellensége: a bécsi ármány ellen.

A milyen utálatos, sötét alak a politika mezején a klerikális jezsuita, annál sötétebb, utálatosabb — mert természetellenes is — a cálvinista jezsuita.

POLITIKA.

— január 23.

Lengyel Zoltán mentelmi ügye. A képviselőház tegnapi ülése végén Sággy Gyula beszéde után Kovács Pál arra kért engedelmet, hogy beszédét másnapra halasztassa. — Ebből aztán rég nem látott vihar lett a Házban. — Szederkényi Nándor házszabályvitát akart kezdeni, de Perczel Dezső elnök azt nem engedte. Lengyel Zoltán próbált ezután szerencsét, de ő már rosszul járt, mert őt az elnök kétszer is rendreutasította, sőt ügyét az elnökség megsértésének címén a mentelmi bizottsághoz utasította. Lengyel Zoltán kijelentette, hogy miután ezen ügyben a Ház nem határozott, őt pedig a mentelmi bizottság már is megidézte, hát ő nem jelenik meg a bizottság előtt. A bizottság azonban délelőtt féltíz órakor ült össze és határozott a Lengyel Zoltán ügyében s hosszabb vita után Lengyel Zoltánnak jegyzőkönyvi megrovását határozta el. A kormánypart Lengyelnek legalább is több ülésről való kirekesztését óhajtotta. A mentelmi bizottság azonban alighanem érezte, hogy az elnökség csak oly hibás az egész ügyben, mint Lengyel Zoltán, így tehát a dolgot nem állította élére.

sincs már reá szüksége, mindenképpen megfelekezett már róla. Mély keserűség fogta el az embereket. Bécsi dühtől telve jár-kelek, meglökődni a szembe jövőket, látszólag szándék nélkül, tényleg azonban szándékosan, ez legalább könnyít a lelkén.

Időközönként betér a kocsmába. A gazda és pinczére ellenséges és gunyos módon fogadják. Bosszankodnak már a vendég miatt. A mig csak ki nem bosszantják, egyik asztaltól a másikhoz megy és keres egy hallgatót. Ha talál egy olyat, — ahi! — akkor rögtön megváltozik az öreg hangulata; beszéde szapora lesz, szeméi felcsillannak, arca a büszkeségtől megdagad s mintegy utánozva az ágyuk dörgését, hangos szóval kiáltja a vezényszókat. Kacag-nak rajta, de ő nem hall semmit, mert hiszen ő lélekben olyan távol messze van innen ezektől az emberektől, — messze... a Balkán hegységei mögött, a hol itta vért a föld, a hol lelke egykor lángban égett, hol igazi célját látta életének... Melegedni akar ennek a multnak tűzénél és mindig jobban szítja azt a lángot.

— Katona uram! Takarodjék már, hiszen elattat már bennünket unalmas mondataival!

A pinczér kikergeti... Ő meg felkel és falábával hangosan topogva elhagyja a termet, mig szíve hevesen dobog a feltámadt emlékek hatása alatt. Egy madárkereskedőnél lakik. Ha hazaér, bemászik szűk, de meleg vaczkába és ha ezen a napon sem sikerült hőstetteit végig elbeszélni, ott dörmög magában:

— Sátán fia!... bizony nem ártott volna nekik, ezeknek az ördög atyafiaknak, ha meghallgattak volna...

A debreczeni színház jövője.

— január 23.

— *Pályázat a színház bérletére. A debreczeni színészet állandósítása. Módosítások a pályázati feltételeken.* —

A debreczeni színészet jövője újból erősen foglalkoztatja az illetékes körök figyelmét abból az alkalmából, hogy a jelenlegi színigazgató bérleti szerződése lejár s hogy a debreczeni színházra újabb három évre vagy talán ennél is hosszabb lejáratu időtartamra pályázatot kell hirdetni.

A pályázati feltételek megállapítására kiküldött szűkebb körű bizottság legutóbbi értekezletéből folyólag azután ismét megindultak a tervezgetések, hogy mi módon és uton kellene biztosítani a nagy, kulturális életünkre nagyon is jelentős multtal bíró debreczeni színház boldog jövőjét.

Terveket, ötleteket hallunk ez ügyvel kapcsolatosan jobbról is, balról is, a melyeknek összintességében és jóhiszeműségében egyáltalán nincs okunk kételkedni. Nem egészen friss keletűek ezek a tervek, most legfeljebb csak aktuálisak lettek egy időre megint, mert bizunk a jobb sorsban, hogy ezek a kalandos tervezgetések ismét lekerülnek majd a napirendről s a debreczeni színészet halad azon a biztos uton, kipróbált eszközök felhasználása mellett, a mely uton s a mely eszközökkel fél-évszázadon keresztül olyan sok dicsőséget hozott a magyar színművészetre, még a változott idők és változott közizlés dacára is.

Az intendatura eszméjeért rajongók törekvései, — hála a Gondviselésnek, — hiábavalók voltak s a hivatásos magyar színészet megszabadult az intendatura szenvedett idealizmusától, czopfjától, annak összes nagyképekűségeivel együtt. A város pedig nem volt kénytelen ideig-óráig kísérletezni egy reális szempontokból is nagyon kockázatos vállalattal.

Az intendatura helyett azonban most az állandósítandó debreczeni színészet problémája izgatja az illetékes és nem illetékes, sőt a színházpályázathoz nagyon is közel álló körök lelki nyugalmát.

Hát végre is itt lenne az ideje annak, hogy ezzel a bizarr eszmével egyszerűsrimindenkorra végezzünk. Végezzünk pedig egyszer úgy, hogy ne a saját kárunkon okuljunk.

Hiszen rendelkezésükre állanak a kioktató, szomorú példák. A 60,000 koronával szubvencionált kolozsvári színház személyzete mindaddig szivesebben játszott Nagyváradon, mig Nagyváradnak téli színésze miatt elesett a legjobb nyári állomástól, a mely volt nyári állomáshoz jövedelmezőség tekintetében csak egy hasonló van az országban, a debreczeni színikerületbe beosztott Máramaros-Sziget. Többször megkísérelte azelőtt is, azután is a kolozsvári szintársulat az egész szezon Kolozsvártt végigjátszani, de az eredmény soha sem volt kedvező s bizony megtörtént, hogy a megcsappant műpártolás miatt időközben és soron kívül Braszóba kellett a részvétlenség elől a társulatnak átrándulni.

E sorok írója jelen volt az aradi és a kassai színészet állandósításának születésénél, a melyet igen zajos kereszte-

lőzés közben ünnepelt meg, a magyar színészetért rajongó szíve egész szeretettel s jelen volt a két város állandósított színészetének sirba tételénél is, a melyhez hasonló s omoru temetést régen látott.

Aradon az első nyári szezon 18,000 korona deficitet eredményezett Leszkay Andrásnak, pedig a szinkör jövedelme, telt nézőtér mellett, meghaladta az 10000 koronát s olyan eredeti „nyári“ darabbal kezdte a műsort, mint a „Csepürágók“ operett, melyet megboldogult Makai Emil egyedül az aradi szinkör számára fordított le. Mikor aztán a közönség előkelőbb része sehogy se akarta látogatni a színházat, jöttek a még nyáribb darabok, látványosságok, később attrakciók (például egy ur, a ki a szinkör tetejéről fejfel bukott a kifeszített hálóba estéknél 300 karona tiszteletdíjért). — Zilahi Gyula, okulva elődje példáján, már a jövő évben Békés Gyula és más nyári állomás után nézett.

Kassa egy félmillió forintért felépítette a színházát s állandósította színészetét. A szinkörben megkezdődtek az előadások. Eleinte ment is valahogy a dolog. Azután?! Azután nagyon szomorura fordult a szezon sorsa. Jó Andorffy Péter a Debreczenből is ismert mozgó diszletekkel berendezte az első nyári darabot „Strogoff Mihályt“ s a második előadásán már csak 18-an nézték végig keserves utazását Strogoffnak Moszkvától Irkuczkig. És bizony, mondom, jó Szendrey Mihály társulata úgy rohant soron kívül S.-A.-Ujhelyre, nyári állomásra, hogy a futásáról kiválóképen híres Zalán is megirigyelte volna.

Hogy ezek a kísérletek azután milyen befolyással voltak a téli szezonra mindenik városban, azt csak a „leégett“ színigazgatók után következő áldozatok tudják megmondani. Aradnak az állandósítás előtt 52 ezer korona bérlete volt, Kassának is ilyen forma. Ma mindenütt elsőrangú színigazgatók játszanak, ugyanolyan jó társulatokkal s felényi bérletük sincs. Szendrey Mihálynál az első nyári szezon után közel 30,000 koronával esett csak a téli szezon bérlete.

Szóval a megrázkódtatások, a színigazgatók bukásai, újabb kísérletezések stb. félig-meddig tönkretették a színészetet mindkét városban.

És így lenne ez nálunk is. Örök törvény, hogy a termő föld sem önti adományait szünet nélkül, a talajnak is pihenni kell aratás után a legközelebbi magvetésig.

Biztosan merem állítani, hogy Magyarország egyetlen vidéki városa sem bírja ki az állandó színészetet, legkevésbé pedig Debreczen, melynek alkalmas, könnyen megközelíthető helye sincs nyári szinkör építésre.

Kár tehát az állandósítás tervével foglalkozni. Én jó lélekkel még a téli szezon meghosszabbítását, május és szeptember hónapokra való kiterjesztését sem merném ajánlani, mikor a debreczeni színikerületnek van ket olyan nyári állomása, mint M.-Sziget és Nyiregyháza.

Rátérve pedig a pályázati feltételek módosítására, teljesen czéltalannak talállok minden jelentőségtebb változtatást. Az anyagiak nem rónak nagy terhet a vá-

rosra s ezek fejében ott van a színügyi bizottság ellenőrzési joga a vállalkozó szingazgató felett. Művészi színvonal, nemzeti törekvéseket el lehet érni a pályázati feltételek megbolygatása nélkül is, csak teljesítse az a színügyi bizottság kötelességét s álljon feladatának magaslatán. Tessék a szingazga óval jó társulatot szerveztetni, annak működését éber figyelemmel kísérni, a hiányokra felhívni a figyelmet, rászorítani az igazgatót a mulasztások pótlására. Mindehhez joga van, használja tehát ki ezt a jogát teljesen.

Most még időszerte a jövődő szingazgató személyéről beszélni, bárki mellett is állást foglalni, de mi a magunk részéről a debreczeni színészet jövődjét a jövődő igazgató személyének helyes megválasztásában látjuk biztosítottnak csupán. Éppen ezért a kalandos, kockázatos és nagymértékben zavaros tervezgetéseknek egyáltalán nem leszünk barátai.

Sz. Z.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Egyházközségi statisztika. Az újonnan összeállított egyházközségi statisztikai kimutatás szerint az 1903. év végén a tiszántúli egyházközség területén volt: 574 anyaegyház, 36 leányegyház, 587 lelkész, 74 segédlelkész, 5 nyugalmazott lelkész. A theológusok száma 111 volt.

A debreczeni egyetem érdekében a tiszántúli egyházközség is sorompóba lépett, s nyíltan kifejezést adott annak, hogy a debreczeni egyetem ügye nemcsak Debreczennek, hanem az egyházközségnek az ügye is. Az egyházközség elnöksége ugyanis körlevelet bocsájtot ki az esperesi karhoz, melyben az egyetem ügyének pártolására szólítja fel őket.

Farsangi képek.

I.

Az öreg: Kijelentem, hogy utoljára kapsz pénzt. Ez az utolsó farsang, melybe bele hagyom magam ugratni miattad. Ha most is olyan éhbeteg és léha leszel, mint eddig voltál, akkor levezem a kezem rólad. Nem bánom, akármit csinálsz! Éhbeteg az aljegyzői fizetéséből. De nem is adhatnék pénzt többé. A birtok már túl van terhelve így is.

A fiatal: Igérem, hogy okos leszek.

Az öreg: Ismerem már a te okosságaidat. Verseket írsz és kolduskisasszonyoknak kurizálsz. Második négyeseket táncolsz olyanokkal, a kiknek egy peres és kétes hozományuk van.

A fiatal: Az régen volt. Azóta megjött az eszem.

Az öreg: Szépen megjött. Hiszen harmadéve is hiába farsangoltál.

A fiatal: Arról nem tehetek, hogy a papa rosszul informált. Holmi előkelő, befolyásos rokonokról regélt és kisült, hogy a kisasszonynak a legbefolyásosabb rokona egy vidéki járásbíró. És még a papa veti szememre ezt a blamázt!

Az öreg: De hát a tavalyi dúsgazdag bácskai kisasszony? Azt csak nem én fedeztem fel a számodra?

A fiatal: Tévedni emberi dolog! Ebbe a hódításba csunyán beleugrottam! De hát ki hitte volna, hogy azok az ötszáz holdas táblák, meg a három holdas parkkal körülvett családi kastély — összezsugorodjék száz hold klasszisu földé, meg egy rozoga falusi házzá?

Az öreg: És te kétezer forintos apanázsról kezdted beszélni.

A fiatal: Ki hitte volna, hogy adósságból élnek! No de a magam kárán tanul-tam. Az idén már tisztában vagyok előre a telekkönyvekkel is, meg a befolyásos rokonokkal is. Most van egy kis pompás leányom. Az öreg Breznay kamaras Gizi leánya! Lesz apanázs is, előléptetés is!

Az öreg: De ha megint bolondot követesz el, jaj neked!

Az ifju: De hát ugy-e, meglesz egyelőre a száz forintcska, mert a harmincz már megvan? Azután a többire is ugy-e lesz?

Az öreg: Lesz, lesz, te kötni való!

Az ifju (komolyan): Jegyezd meg papa, hogy ezek mind hasznos befektetések.

II.

A női szabó (lapozgat a könyveiben): Ujabb három ruha Breznayékhoz. Szép kis summával tartoznak már! De hát mit csináljak? Hátha most sikerül neki fogni valakit! Még ezt megreszkírozom.

III.

A férfi szabó: Ötszáz forinttal tartozik már ez a Thury. És tessék, megint új frakkot csináltatott! Mi lesz ebből! De már benne vagyok! Úszem vele együtt és imádkozom, hogy kerítsen magának végre egy gazdag leányt.

(p.)

NAPI HIREK.

Egy debreczeni önkéntes büne.

— január 23.

Az elmúlt napokban szuronyos katonának egy debreczeni fiatal embert, ki a debreczeni 39. gyalogezredben az idén akart katonai kötelezettségének mint egy éves önkéntes eleget tenni, — szállítottak a Péterfia-utcai garnizon fogházba.

A szerencsétlen fiatal ember V. L. volt első éves joghallgató, debreczeni jómódu család egyetlen gyermeke.

V. L. már a civil életben is sok könnyelmű dolgot követett el, ezek azonban nem olyanok voltak, melyek kizárták volna, hogy mint egy éves önkéntes katonai kötelezettségének eleget ne tehetett volna.

Az év október havában vonult be V. L. a debreczeni 39. gyalogezredhez. A fiatal ember egy könnyelmű, meggondolatlan cselekedetével tönkre tette egész jövőjét, nem is szólva, milyen mérhetetlen bánatot okozott családjának.

Az elmúlt hóban olyan cselekedetet követett el, melyet még a polgári életben is súlyos büntetéssel sújt a törvény. Természetesen, katonáéknál még szigorubb elbírálás alá esett cselekedete, már azért is, mert önkéntes volt.

Mikor büne kitudódott, azonnal vizsgálati fogságba helyezték. A vizsgálat még tart a szerencsétlen fiatal ember ügyében. Kire, ösmerve a katonai szigorúságot, bizonyára súlyos büntetést mérnek.

Istentiszteletek. A nagytemplomban: Dicsőfi József, lelkész. A kistemplomban: Csighy Andor, s.-lelkész. Az újtemplomban: Könyves Tóth Kálmán, lelkész. Az ispotálytemplomban: Szele György, lelkész. A csapókerkben: Kovács János, népiskolai felügyelő; predikál: Erőss Lajos, th. tanár. Délután 2 órakor egyháztársadalmi összejövetelek. A csapókerkben imádkozik: Németh Vince esk. fel.; bibliát magyaráz: Harsányi Pál, szénior; imádkozik: Tóth

Sándor. A homokkertben imádkozik: Baróthy István, th.; bibliát magyaráz: Kónya Gábor, th.; imádkozik: Dobra Jenő, th.

Szemle a 39. gyalogezred felett. Steinberg Mór altábornagy tegnapelőtt Debreczenbe érkezett s holnapután nap-nap mellett szemlét tart a 39. gyalogezred felett. Délelőtt a csapatoknál, délután pedig az iskolákban tart vizsgálatot.

Vármegyei közigazgatás. Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága legközelebbi rendes havi ülését február hó 8-án fogja megtartani, a mikor is a január havi közigazgatási életre vonatkozó jelentéseket teszik meg a szakelőadók.

A nőegylet közgyűlése. A debreczeni jótékony nőegylet f. hó 24-én, vasárnap d. e. 11 órakor, a nőipariskola nagyszobájában rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: A választmány f. hó 16-án hozott határozatának bejelentése, melylyel a debreczeni jótékony nőegylet jellegét „református“-ra javasolja változtatni. A közgyűlésre kérem a nőegyleti összes tagok megjelenését. Veresné Szathmáry Teréz, elnök.

Elvetemült fiu. Özv. Kiss Jánosné Oláh Zsuzsánna 78 éves öreg asszonyt tegnap a vele egyházban lakó szomszédság mentette meg attól, hogy a fia, aki embernyi-ember már, meg nem fojtotta. Kiss Jánosnak hívják az elzúllott embert, a ki rendesen pénzt követelt a szegény asszonytól. — Már egészen tönkre zsarolta, ugy, hogy az utóbbi időben már nem tudott pénzt adni a fiának. Kis János azután tegnap elment az asszony Teleki-utca 37. számú lakására s mikor a szegény öreg asszony magára zárta a fiu elől az ajtót, fejszét ragadott s beverte rá az ablakot s azután pedig feszegetni kezdte az ajtót, leöléssel fenyegetve mindenkit. A házbeliek alig tudták megfékezni a dühöngő embert, a kit lezárták. A szegény asszony a nagy rémülettől betegő lett.

Veszedelemes kéregető. Hild János nem tartozik a szerény igényű kéregetők közé. Erre enged legalább is következtetni tegnapi ténykedése, a mely miatt most a rendőrséggel gyülik meg a baja. Bement ugyanis Tóth János József kir. herceg-utcai lakóhoz s alamizsnát kért tőle. Miután pedig Tóth János nem akart neki adni alamizsnát, Hild neki ugrott s alaposan elverte. A legérdekesebb pedig a dologban, hogy Hildnek nem volt engedélye a kéregetésre.

A debreczeni állami tisztviselők gyűlése. A debreczeni állami tisztviselők köre e hó 29-én d. u. 5 órakor a városháza nagy tanácstermében gyűlést tart.

Szabad iskola. A szabad iskola szokott helyiségeiben vasárnap, f. hó 24-én délután 3 órakor az orvosi tudományból előadást tartanak: az Eötvös-utcai iskolában: dr. Tüdős János József kir. herceg-utcai iskolában: dr. Legányi Gyula. A Miklós-utcai iskolában: dr. Brunner Lajos. A Bánk-utcai iskolában: dr. Losonczy Almos. A tanítás ingyenes. Szívesen látunk minden felnőtt embert. Látogassák minél többben ez érdekes és tanulságos előadásokat.

Magyarország és Debreczen eladósodásnak összehasonlítása. „Debreczen vagyon-terher mérlege“ című tanulmányból, a melyről a legközelebbi számban emlékeztünk meg, — vesszük át

a következő érdekes összehasonlítást: „Fellner Frigyes már ezelőtt hat évvel megjelent tanulmányában azt bizonyította, hogy a mezőgazdaságilag hasznosított magyar földbirtok értékeinek 21.47%-ig van jelzálog adósságokkal megterhelve; az összes adósságot tekintve, a magyar földbirtok értékeinek 25.42%-ig eladósodott; az összes ingatlanok (épületek és földbirtok) jelzálogi eladósodottságának aránya még nagyobb, vagyis 25.59%. Ugyanő a földbirtokra nehezedő költségeket és egyéb nyitvános jellegű kényszer szolgáltatásokat is 5%-al tőkésítvén, úgy találta, hogy a hiteltőke és közterhek értékeinek egész summája a magyar föld értékeinek 48.56%-át absorbeálja. Debreczen hitelügyi dolgairol írott értekezésünkben mi nem választhattuk el a mezőgazdasági vagyont terhelő adósságokat a többi ingatlanok terheitől; mi tehát először is a reál-kölcsönöket, azután a reál- és személyi-hitelt együttesen arányosítjuk az ingatlan vagyonnal, azután ismét az ingatlan és ingó vagyon értékéhez. Debreczenben Fellnernek az egész országra nézve tett számításai után öt év múlva a jelzálog-terhelés a mezőgazdasági összes vagyonnak 24.66, a reál- és personal-kölcsönök summája pedig az összes ingó és ingatlan vagyonnak 25.85 százalékát tette. Vagyis Debreczen eladósodottságának méretei csaknem összehajlanak az országos átlaggal. Ugy, hogy az adósságinálást mesterségében a mi szeretett városunk sem maradt az ország más részei mögött.”

— **Ráthonyi Tilla balesete.** A szin-társulat egyik rokonszenves énekesnőjét: Ráthonyi Tillát baleset érte a legutóbbi Aranyvirág előadásán. Ráthonyi tudvalevőleg hetek óta beteg s betegsége miatt maradt el az Aranyvirág premierje is az először kitűzött vasárnapról. Betegsége azonban lassan haladt a javulás útján, úgy, hogy a másodszer kitűzött premier-napra nem lett jobban. Az ambicziózus színésznő azonban, nehogy ismét elmaradjon miatta a bemutató előadás, szinpadra lépett a nélkül, hogy teljesen felgyógyult volna. A négy előadás izgalmai azután teljesen kimerítették, s esütörtökön este újultán esett össze a szinfalak közt. Közel egy óráig feküdt teljesen eszméletlenül, míg szután valahogy magához tért. Most Menszáros Margit pályatársnője lakásán ápolják.

— **Tömeges gyermekhalálos Mike-Pércsen.** A szomszédos Mike-Pércs községben hetek óta vörheny- és difteritisz-járvány pusztít. Megdőbentő az a tömeges haláleset, melyet a járvány a gyermekek között előidéz. Tegnap hat, ma reggel három gyermek esett újabban a járvány áldozatául. A pusztító járvánnyal szemben csodálatos a hatóság indolenciája. Még mindig mintegy 50 gyermek fekszik betegen és az iskolákat mai napig sem zárták be. A járvány terjedésének másik főoka az, hogy a községnek nincs állandó orvosa, a körorvos, dr. Gáspár Géza, hetenként kétszer megy ki a községbe és habár az orvos megteszi a szükséges óvintézkedéseket, nem igen tartják be és nem ellenőrzik. A tömeges halandóságot az is nagyban elősegíti, hogy főképpen a szegényebb nép gyermekei között pusztít a járvány, azok pedig nem részesítik gyermekeiket kellő ápolásban, mert még gyógyszerre sem telik és így nem csoda,

ha a gyermekek elpusztulnak. — A vármegyei főorvos és a vármegyei hatóság figyelmét hívjuk fel erre a valóban megdőbentő helyzetre, mely Mike-Pércs községben uralkodik. Tegyük meg a szükséges intézkedéseket: zárják be az iskolát, a járvány tartama alatt állandóan legyen orvos a községben és a szegény népnek ingyen gyógyszerket adjanak.

— **Gondnokság alá helyezték.** A debreczeni kir. törvényszék Bujdosó Mihályné Nagy Sara 46 éves, debreczeni ház- és földbirtokos nőt, ugyszintén Kanta Zsuzsánna hajdubagosi lakost gondnokság alá helyezte.

— **Felhívás.** Az iszákosság elleni küzdelem keretében vasárnap 24 én d. u. 3 órákor a városháza nagytermében tartandó nagyszabású felolvasás és előadásra ez uton hívja fel a vezetőség a n. é. közönség szives figyelmét Budapestrol dr. Hollós József és dr. Steina Fülöp egyetemi tanárségédek tartják meg szabad előadásaikat. Dr. Burger Péter orvos pedig „az alkohol” kérdéssrol olvas fel. Az előadás teljesen díjtalan és szivesen látnók az érdeklődő közönség minél nagyobb számát.

— **Elhunyt ügyvéd.** A debreczeni ügyvédi kar egyik érdemes tagja: dr. Dávidházy Imre ev. ref. egyházmegyei ügyész tegnap éjjel meghalt. A fiatal ügyvéd halála nagy részvétet keltett.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** Február hó 1-ével a honvédség kötelékéből rendfokozatuk megtartása mellett elbocsájtottak Pálfi István 3. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy, Lichtmann Móricz debreczeni 2 honvédhuszárezredbeli hadnagy és Szele Béla debreczeni 3 gyalogezredbeli gyógyszerészügyi gyakornok.

— **Iparosok és kereskedők figyelmébe.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara kerülete kereskedői és iparosainak figyelmét felhívja az alább felsorolt pályázatokra. Kik e pályázatok iránt érdeklődnek, bő felvilágosítást nyerhetnek a kamara hivatalában, a hivatalos órák alatt. Pályázat hirdetések: 480—904. M. A. V. igazgatósága 5000 kg. kremsi fehér festékre. Határidő: febr. 13. Bánatpénz 5 százalék. Elhelyezendő: M. A. V. központi pénztárnál febr. 12-ig. 425—904. M. A. V. igazgatósága. Hatvani állomásra villany világítás berendezésre. Határidő febr. 23. Bánatpénz 5 százalék. Elhelyezendő február 22-éig. 581—904. Miskolci üzletvezetőség kavics szállításra. Határidő január 29. Bánatpénz 5 százalék. Elhelyezendő a miskolci üzletvezetőség gyűjtő-pénztáránál január 28-ig.

— **Falusi lakodalom.** A régi jó magyar világ egyik rég látott jelenete elevenedett meg tegnap Debreczen utcáján. Egyik újföldi tanya lakosai jöttek Debreczenbe lakodalmazni a debreczeni kistemplomba. Lovas bandérium vezette a menetet, melynek élén deli legények lobogtatták a képviselőválasztásról megmaradt zászlókat (eltekintve attól, hogy az egyik Polónyi Géza, a másik Kovács Gyula nevével volt ellátva). A hosszú kocsisorban pedig az ünnepi ruhába öltözött lakodalmas népség lobogtatta a nagy, tarka selyemből formált zászlókat. Az erősen felsallangozott lovak szép lassan vontatták a kidíszített kocsikat, a melyek élénk feltűnést keltettek városzerte.

— **A kávéházak zárójának eltörlése.** Egy nagyon régi idejét mult, célszerűtlen intézményt akarnak a városi tanács által eltörltetni a debreczeni vendéglősök és kávéások: a záróját. A záróra eltörlése ügyében a vendéglősök és kávéások szakipartársulata kérelmet intézett a városi

tanácshoz, mely az ügyet véleményezés végett kiadta Végh Gyula rendőrkapitánynak. Hisszük, hogy ez a javaslat a záróra eltörlése mellett fog állást foglalni s a tanács, mint nagyobb városokban már régen van, eltörlti a záróját.

— **A rendőrségről.** A rendőrség bűnügyi osztályánál tegnap rendezték be a kerületi orvosok számára fentartott vizsgáló szobát, melylyel a hatóság egy nagyon rége és sajnosan nélkülözött mulasztást pótol Hanem persze a rendőri börtönök maradnak továbbra is azok az egészségtelen lyukak, a melyekben a fogvatartás valóságos emberkinzászámba megy. Holmi városháza, nyári szinkör építés helyett jobb volna egyszer már ezzel a kérdéssel is foglalkozni.

— **Hírek az anyakönyvi hivatalból.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Vida Szabó Zsigmond — Kertész Juliánna, Takács József — Burai Erzsébet, Csapó Lajos — Borsos Eszter, Darvas Sándor — Csallár Erzsébet, Oláh Mihály — Imre Erzsébet, Fülepp István — Nagy Juliánna, Veres Károly — Nagy Juliánna, Tóth András — Mózes Eszter, Tóth Sándor — Körödi Borbála, Ilyés József — Leiter Eszter, Munkácsi Károly — Kazsimir Anna, Vasvári István — Kós Ágnes, Marján Gábor — Koszta Juliánna, Farkas József — Sárkány Mária, összesen 14 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Jónás Sándorné 45 éves, Kovács Józsefné 22 éves, Glück Margit 6 hónapos, Debreczeni István 80 éves szücsmeister, özv. Némethy Gábor 64 éves, Pirocska Mihály 4 napos, Simon Jenő 3 éves, özv. Vass Jánosné 76 éves, Konecsny Lajos 6 napos, Fábrián János 67 éves napszamos, Gaszner Károly 77 éves magánzó, Farkas Sándor 18 éves kefekötősegéd, Molnár Juliánna 1 hónapos, Nagy József 33 éves hivatalnok, Pary Mária 26 napos, Tallódi Lajosné 53 éves, Blazsek Ferenczné 28 é., Balogh Erzsébet 16 hónapos, Szemán Zsuzsánna 3 napos, Tóth Katalin 3 hónapos, Letnitezky György 40 éves kefégyári munkás, özv. Kiss Sándorné 64 éves, Bányai János 12 hónapos, Molnár Imréne 25 éves, Révész Pál 3 éves, Okros István 76 éves kisbirtokos, Koroknyai Elek 73 éves, Harangi Jánosné 28 éves, Szabó Juliánna 17 éves, özv. Szántó Gábor 67 éves, Sinkmayer Jánosné 26 éves. Összesen 31. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 52 születést (25 fiú, 27 leány) jelentettek be, úgy a születések e héten 21-el mutták felül a halálozásokat.

— **Frizzo Fregoli Debreczenben.** Frizzo Fregoli a hirneves művész eddigi megállapodás szerint egyelőre 3 estén át vendégszerepel a debreczeni színházban. A vendégszereplések február hó 1., 2. és 3-ik napjain bérletszünetes előadásokban, rendes helyárok mellett lesznek.

— **Amerikai csábító!** Kertész Miklós, fiatal kereskedő, Csapó-utca 5. szám alatt, pár napja, hogy fűszer- és vegyes üzletét megnyitotta, már is maga felé fordította a n. é. közönség figyelmét azzal, hogy üzletében a legjobb fűszer- és főzelék czikkeket a legolcsóbb árban hozza forgalomba. A házi asszonyokat pedig a mindennapi kellemtelenségeiktől szabadította meg, mert a nála vásárolt petroleum tisztán égő és szagtalan, literje 16 és 18 krajczár.

— **A szabad iskola működése iránt a nagyközönség körében nagy az érdeklődés.** Holnap a szokott négy helyen városunk négy kiváló orvosa folytatja az előadást az orvosi tudomány köréből. — Azt is nagy örömmel tudatjuk, hogy a szabad iskola

második sorozatos előadása megkezdődik a művelt közönség számára e hó 27-én, délután 5 órakor a vármegyeház nagytermében. Rásó Gyula alispán e célra készséggel engedte át a termet. Az első előadást az intéző-bizottság elnöke, dr. Kosa Gyula orvos tartja a „baktériumokról”. Az előadás díjmentes. Felhívjuk arra Debreczen város intelligens közönségének figyelmét.

— **Agyonlőtte a leányát.** Latinszki Pál ujvidéki lakos, volt vasuti munkás, ki agg koránál fogva munkaképtelenné vált, tegnap reggel leányát, Annát, férjezett Beracz Józsefnét forgópisztolyal agyonlőtte. Erre forgópisztolyát önmaga ellen fordította és jobb halántékán golyót röpített agyába.

— **Rablógyilkosságok.** Nyitrai távirat egyszerre két rablógyilkosságról ad hírt. Sedzik Jakab dojosi lakost és háziszolgáját egy csapat cigány Kukló és Szent-János községek között megtámadta, megölte és kirabolta. — Krupán Pál faczór moinárségéd Holicson Rigaan Dániel molnárt, a kínél szálláson volt, oroszva baltával fejbeütötte és 60 koronáját elrabolta. Az eszméletlen embert a kemenczébe zárta és elszökött. Krupánt elfogták.

— **Kinos betegség** a csusz és köszvény, azonban mint hiteles orvosi nyilatkozatok és számos köszönő levél bizonyítja a Zoltán-féle kenőcs még a legmakacsabb és legrégebb csusz és köszvényes bajokat is már néhányzori bedörzsölés után meggyógyította. Üvege 2 korona. Zoltán B. gyógytárában Budapest.

— **Egészséges gyomorhoz** mindenekelőtt rendszeres, erőteljes emésztés szükséges. Sajnos, épen ez irányban azonban sokszor vétkezünk és így támad: a gyomorfertőzés, étvágytalanság, székrekedés, álmatlanság, főfájás, kólika, vérszegénység stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós óvszert használni, mely ugy a gyomort, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egészségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi Brády-féle Mária-Czelli gyomorcsépek, évtizedek óta kipróbált zamatos ízű, biztos hatású, házi gyógyszer az összes gyomorbetegségekben. Üvege 80 fillér a gyógyszerárakban. Utánzatoktól óvakodjunk.

— Tisztelt birtokos osztály!

Az évekig tartott igen nyomasztó pénzvisszony végre a földbirtokos osztály javára előnyösen megváltozott. Most tehát, a kinek bármily okból rövid vagy hosszabb idejű törlesztési kölcsönre van szüksége, használja fel a kedvező alkalmat és mielőbb bizalommal hozzám forduljon, mert most rövid két hét alatt a birtok valódi értékének $\frac{3}{4}$ részéig $4-4\frac{1}{2}\%$ kamatozás mellett teljes értékű, azaz minden levonás nélküli készpénzkölcsönt szerezhetek, utólagos kamatfizetés mellett, vagyis olyant, a melyből a folyósításnál semmi sem vonódik le, még kamatba sem. Intézetem főleg abból áll, hogy a kisebb birtokosok méltányos hitel igényeit is kielégítse, ez okból kölcsönök már 300 koronától kezdve a legmagasabb összegig bármilyen időre engedélyeztetnek. Jelenleg a kölcsönök 10, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 60, 65 és 70 évi időtartamra engedélyeztetnek, a bank által fel nem mondhatók, ellenben az adós által bármikor akár részben, akár egészben minden kártérítés nélkül visszafizethetők, mely esetben a birtok azonnal tehermentesítve lesz. A kölcsönök rövid időn belüli gyors és pontos lebonyolítása céljából a kataszteri birtokiv és telekkönyv (vagy, a hol már a betét-szerkesztés megtörtént, onnan csak a telekkönyvi betét) hiteles másolata kül-

dendő be. Felvilágosítást akár írásban, akár szóbelileg a legnagyobb készséggel díjtalanul adok. — Teljes tisztelettel: Ingatlan és Földhitel Forgalmi Intézet Debreczen, Hunyadi-utca 17. sz., a vasuti állomástól egyenesen bevezető uton. Groszmann Ignác.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.**

TAVIRATOK.

A képviselőház ülése.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

(Érkezik d. u. 2 órakor.)

Bpest, január 23.

A képviselőház mai ülésén elnök napirend előtt bejelenti, hogy háromnegyed négykor áttérnek az interpellációkra. Interpellálni fognak gróf Zichy Aladár a népgyűlések dolgában, Okolicsányi László a jászkeséri dohánybeváltó ügyében.

Polónyi Géza hosszabb beszédben tiltakozik az ellen, mintha a függetlenségi párt helyeselné az ex-lexben való házfelosztást és a klotur behozatalát. — Aggodalmas helyzetbe került, — ugymond — Magyarország a 67. kiegyezés folytán. 37 év óta kíséri figyelemmel a politikai helyzetet, de még sohasem tapasztalta ugy, mint most, hogy az osztrák kormány abból élőködik, hogy a magyar állam érdekeit sérti. Hosszasabban foglalkozik Pitreich és Delschatta nyilatkozatával is és magyarázza, hogy miben látja ő azoknak valódi érteimét. Tagadja, hogy az 1867 évi XII törvényezik közös, vagy egységes hadseregről szólana Ugy a Rakovszkyék, mint Apponyiék álláspontja téves ebben a kérdésben. Felszólítja mindazokat, a kik a 67-es alapon álló politikai pártokhoz tartoznak, hogy bizonyítsák be állításuk ellenkezőjét. — Delschatta nyilatkozatában túl lép az osztrák delegáció hatáskörén, kérdi már most: mi lesz az erre vonatkozó indítvány. Szét fog pattanni, mint a szappanbuborék és papirkosárba kerül, ugy, hogy soha sem fog a nyilvánosság elé kerülni. Mi volt akkor annak a javaslatnak célja? Lehet-e vajjon a delegációban ilyen czéltalan nyilatkozatokat tenni? Az egész politikai tüntetés a magyar nemzeti állameszme ellen.

Ezután hosszan beszél, még más természetű politikai fejtegetésekbe is belebocsátkozva. Áttér Tisza István és a kilenczes bizottság programjára, miközben támadja a néppártot és Apponyiékát. Apponyiék elfogadták a kilenczes bizottság programját Tisza István módosításával, miért csatlakoztak tehát az obstrukcióhoz?

Szell Kálmán maga is Tisza háta mögött áll.

Közbekiáltás: Hol van?

Polónyi: Rathóton.

(Általános élénk derűtség.)

Polónyi Géza még lapunk zár-takor is beszél.

Orosz-japán háboru.

Budapest, január 23. Port-Arturból jelentik. A városban lázasan készülnek a háborura. A kikötő védelmét éjjel-nappal erősítik, mintha már másnapra a háboru kitörését várnák. A kikötőben több hadi hajó vetett horgonyt.

TÖRVENYSZÉK.

§ **Jövöhetl bünügyi főtárgyalások.** Január hó 25-én, hétfőn főtárgyalás: Vaskos András ellen, súlyos testisértésért, Ács Gábor ellen, súlyos testisértésért, özv. Mikó Gáborné ellen, lopás büntetéseért, K. Tóth Mihály ellen, súlyos testisértésért, ugyanaz nap még vádnácsi ügyek tárgyalásai is. Január hó 26-án kedden, főtárgyalás: ifj. Körösi László s 7 társa ellen, lopásért. — Január hó 27-én szerdán, főtárgyalások: Sóvágó Sándor s társa ellen, lopásért, Dorogi János ellen, lopásért, Király Ferenc s társa ellen, lopásért, Tóth Istvánné ellen, orgazdaságért. Január hó 28-án csütörtökön, főtárgyalás: Földi Dániel s 7 társa ellen súlyos testisértés büntetéseért. Január 29-én pénteken, főtárgyalások: Szabó László ellen, hamis tanuzásért, Madácsi István ellen, zsarolás vétségeért.

SZINHAZ.

Műsor:

Vasárnap délután: Bajusz, este: Menyecskek.

Hétfő: Flirt nagysám (B bérlet).

Kedd: Menyecskek (C bérlet).

Szerda: Menyecskek (A bérlet).

Szütörtök: Menyecskek (B bérlet).

Péntek: Tavasz (C bérlet).

Szombat: Otthon (A bérlet).

Vasárnap délután: Pesti nők, este: dr. Nebántsvirág kisasszony, (bemutató előadás.)

Köszönyt-köszönnyel. A debreczeni közönség finom választékos izlését jellemzi, hogy Moreto bájos vigjátéka nagy közönség előtt került színre. Az előadás is megérdemelte az érdeklődést. Hahnel Aranka, Klenovits György és Pataki Béla valóban szeretetreméltó alakítást nyújtottak. Csiky László, Csige Ilonka s általában az összes szereplők hozzájárultak a sikerhez. A darabot Klenovits mintaszerűleg rendezte.

Makó Lajos színigazgató, a ki színházi ügyekben több napig Budapestén időzött, ma délben hazakerkezett.

A velencei kalmár előreláthatólag telt ház előtt kerül ma színre. A klasszikus est központja Sebestyén Géza lesz, a ki a czimszerepben már tavaly jelentős sikert aratott.

A menyecskek. Verő György Menyecskek gyűjtő cím alá foglalt három egyfelvonásos népszínműve vasárnap, holnap este kerül bemutatásra színházunkban. A főszerepet Réthy Laura játssza s játszanak még a darabban Karacs, Csiky, Mezey, Sebestyén, Klenovics, Arday Ida stb.

Uj darabok. Makó Lajos Budapesten megnézte a most színrekerülő új darabok előadásait s az érdekesebbek közül megvette a „Sherry“-t, az „Egyenlőség“-et s a tegnapi igen nagy sikert aratott „Fecskék“ című operettet.

INGATLANOK FORGALMA.

Gulyás Mátyás és neje Serván Etel veszik a debreczeni 8988. sz. tjkvben foglalt 714 négyszögöl homokkerti szőlőt ifj. Bacsai Miklósné és társaitól 2856 koronáért.

Baranyi János és neje Kocsis Mária veszik a debreczeni 2872. sz. tjkvben foglalt 1 hold 410 négyszögöl ujosztású földet Geréby Fülöpné és társaitól 990 koronáért.

Özv. Boldogh Józsefné és társai veszik a debreczeni 2400. sz. tjkvben foglalt 21 hold 313 négyszögöl ujosztású földet a debreczeni ref. Collegiumtól 20,000 koronáért.

Jeney József és neje Burai Erzsébet veszik a pusztaszepesi 10. sz. tjkvben foglalt 8 és fél nyilas tanyaföldet Bikfalvi Istvántól 8000 kor.

Csóka István és neje Baranyi Zsuzsanna veszik a debreczeni 2872. sz. tjkvben foglalt 1 hold 634 négyszögöl ujosztású földet Geréby Fülöpné és társaitól 990 koronáért.

REGENYCSARNOK.

Tiltott szerelem.

Olasz regény.

(2.)

Klára asszony arca kiderült; nyájas mosolygása besugározta arczának redőit. S aztán, a mikor Lva újból kedvet kapott a mozgásra s a larmázásra és kivonta magát a bencészetéből, eilant. Klára asszony szinte megmeredt, mint valaki, a kiből egy kellemes érzés elszáll s a ki nem mer mozogni, félve, hogy ezzel végkép elúzi magát a maradék élvezetét. Lassan-lassan a gyenge-ég elleni erőködés érezhetően fásztóva lett s az ellerállás mindinkább gyengült, eleinte bizonytalan szorongás lepte meg, mely folyton fokozódva, felelemmé nőtt: a félelem, hogy csügged a bátorság,

hogy nincs többé menekvés a veszedelem elől, ránehezedett az öreg asszony lelkére és megremegett.

Az elgyötört test nyugalmat kívánt; az elgyengült izmok már nem bírták többé s a mikor Klára néni a karosszék támaszára hajította fejét s tagjait kinyújtotta, kellemes könnyebbülést érzett. De az a nagy, komor, sötét damasz függönyökkel körülagatott ágy, mely majdnem elfoglalta a szobát, hol öt évvel azelőtt a férje meghalt az ágy félelmét nagyban fokozta. A világ minden kincseért sem feküdt volna most bele; úgy érezte, mintha bele kellene fulladnia s örökre eltemetkeznie. Elkábulásában még mindig a friss, a szabad levegős s a veréfenyes napvilág után vágyott. Abban az illúzióban, a mit benne az úde, erőteljes ifjú-ág látása és érintése lassanként keltett, gyűlölni kezdte a magányt.

Igy azt kívánta, hogy egy kis ágyat tegyenek a háznak egyik szobájába, mely a narancsfák árnyékában, észak és dél között fekszik, a honnan látni az eget s hol a nagy ablakon át szabadon bejárhasson a napsugár.

Az új hálószobának meztelen falai voltak s egy eddig lakatlan helyiség benyomását keltette. A két ablak egyikéből látható volt a síkság legszeleesebb határa, a sötét hegylánc s azon túl a derült égen a Montecarno körvonala. A másik ablak előtt egy sor narancsfák sűtkérezett az enyhe, jótékony napon.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

K. G. Fővárosi tudósítónk Székely Miklós, a Budapesti Napló munkatársa.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Január 23.

Készárú : esendes.

Buza áprilisra	7.84—7.85
„ októberre	7.66—7.67
Rozs áprilisra	6.58—6.60
Zab	5.48—5.50
Tengeri májusra	5.27—5.29

SZINLAP.

Ma, szombaton, január hó 23-án, bérlet 97-ik szám „A“

Velencei kalmár.

Sztnmű, 5 felvonásban.

Holnap vasárnap, január hó 24-én, két előadás. Délután 3 órakor, bérletszünetben, fél hely-árakkal:

A BAJUSZ.

Magyar énekes játék 3 felvonásban.

Este fél 8 órakor, bérletszünetben, először:

Menyecskék.

Három egy felvonásos népszínmű dalokkal.

NYILT TÉR.

A legjobb és legerészebb

ü d i t ő - i t a l,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognakkal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegyszer ad : a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legújabb típusú
SZINNY-KÖV
Ez a szonjat, hűsít és felrísít egyaránt. A legjobb
nyári hűsítő italként használható.

Hirdetmény.

A Debreczeni Első Takarékpénztár

közbirré teszi, hogy a takarékbetétek kamatját

1904 április 1-től kezdve

általában 3 1/2 %-ra állítja le.

Kivételt képeznek — legalább fél évi benthagyás esetén — az eddig 4% kal kamatozott betétek, a melyek kamatja a fentebbi naptól kezdve 3 3/4 %-ra mérsékeltek.

A kamatadó továbbra is az intézetet terheli.

Debreczen, 1904 január 23.

A Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatója

Bocskay-kerti Darvas-féle fajtisza
Ez egy bor, literenként 30 kr-ért
kapható:

Kertész Sándor

fűszer- és csomagoló-kereskedésében,
Kossuth u. 17., Simonyi-ház.

Eladó ingatlanok.

A Piacz-utca 34. sz. ház,
a Csapó-utca 23. sz. ház és
18 katasztrális hold Ondódi
föld eladó. — Értekezhetni:
Nyomtató-utca 18. szám alatt.

Gyönyörű

farsangi újdonságok:

Csipkeruhák Selyemgázok,
Ruhaselymek, Áttört Grenadin-szövetek, Sima és mintázott Selyem-Batisztok, Himzett- és Ajour Batisztok, Belépők-re való posztók és selymek, Legyezők, sálók, virágok érkeztek:

BOSZNAY J. és TÁRSA

divatruházában,

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Uj gépész-kovács műhely.

Tisztelt tudatom a nagyérdemű gazdaközöniséggel, hogy a

TELEKI-UTCZA 37. SZÁM

alatt műhelyt nyitottam, melyben mindenféle gazdasági gépek, gazdasági kovácsmunkák, okszerű lóvalás és szivattyukutak javítása felügyeletem alatt eszközöltetik.

Mintán a magyar királyi gazdasági tanintézetnél több éven át mint gazdasági gépész-kovács működtem, alkalom volt a szakmámba vágó legkiválóbb munkákkal megismerkedni s így e terepen a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. A tisztelt gazdaközöniség becses pártfogását kérem

Veress István,

mezőgazdasági gépész és okleveles lóvaló-kovács.

116.
1904.**Pályázati hirdetmény.**

Hajdúvármegye Nádudvar községben újaján rendszeresített következő állásokra pályázatot hirdetek:

- I. Második segédjegyzői állás évi 900 K.
- II. Iktatói állás évi 900 korona.
- III. Végrehajtói állás évi 900 korona.
- IV. I. osztályú állás 600 korona, havonként utólagosan fizetendő fizetéssel.

Felhívom pályázati óhajókat, felszerelt kérvényüknek hozzám február 11-ig leendő beadására.

Választás február hó 12-én, d. e. 10 órakor, Nádudvar község házában fog megtartatni.

Hajdúszoboszló, 1904 január 18.

Nábráczky,
főszolgabíró.

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

**NAGY ÜVEC
ÁRA: 2 KORONA**
KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
... MELLÉKELVE VAN! ...

Debreczen szabad királyi város Tanácsától.

14.887.
1903.

Széna eladás.

Az 1903. évben a Nagy-Cserén kaszált 72 baglya szénának nyilvános árverésen leendő eladása elrendeltetvén, értesítetnek a venni szándékozók, hogy az árverés a f. évi január hó 29-én, pénteken délelőtt 9 órakor a Nagy-Cserén, az erdőszőlőnél ve-zi kezdetec.

Debreczen, 1904. január hó 20.

A városi Tanács.

Csak e hó 31-ig tart!

Piacz-utcza 28. sz. alatt

(Nagyözsde mellett) lévő **Stein Adolf** bazár-üzleében az előadás.

Nagy raktár játék, disz-művek, fényképkeretek, Plüsché fénykép és levele ölap albumokban, Porcellák és majolika dísz- és hamutányérok. Gyertyatartók Kézelt- és Inggombok, nyakkendő-tűk, evőeszköz, kék zománczozott edények, — szappan és Parfümök. Gyorsfőzők, minden elfogadható árban eladatnak.

Bereadozési állványok, asztalok, gázvilágítási eszközök, levehető kirakat-szekrények bármilyen árért kapható.

Serravallo
KINA-BORA VASSAL.

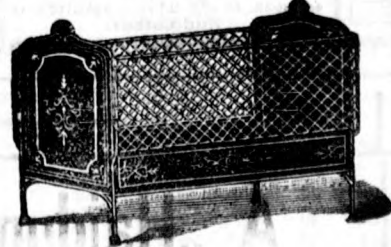
Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére
Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

— Kiválóan jó ízű. —

Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat.
Kapható:

J. Serravalló-nál
Trieszt-Barcola.

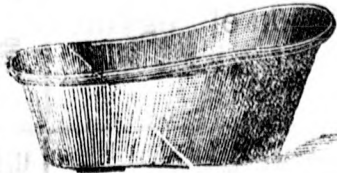
A gyógyszertárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérre
1/4 " " 4 " 40 "

**Gyakorlati
alkalmi ajándéku!**

Vadászati felszerelések és fegyverek, korcsolyák, zománczozott, fényezett és nickl edények, vasbutorok, madárkalitkák, fürdőkádak, gyermek mozgófelszerelések és gyermekkoszorusik, gyermek-főzőedények és konyhák, gyermek vasalók stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás és legnagyobb választék

TÓTH GYULA

vaskereskedő, Piacz-utcza 20. és 27-ik szám.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

A VILÁGHIRŰVÉ vált gyémánt fekete Bramor posztó kizárólag BOROS TESTVÉREK női divat áruházában kaphatók. Divatos újdonságok megérkeztek. Olcsó árak.

SZERKESZTŐSÉGI szolgáknak egy fia felvétetik.

PINCZEMESTERI ÁLLÁSRA ajánkozik egy józan életű, megfelelő bizonyítványokkal rendelkező pinceszemester, ki egy vagy több pinceszének a kezelését is elvállalja. H. M. Timár-ntéza 7. sz.

A DEBRECZENI MARGIT-FÜRDŐBEN a fodrászi állás megüresedett. Csakis képesített fodrászok pályázhatnak. — Jelentkezhetni a furdointézeti irodában.

Poschinger Fülöp

fégyvergyár Ferlachban (Karinthia)

kitüntetve több díjéremmel és a koronás arany érdemkeresztrel.

Ajánlja kitünően készített, jól belőtt, a cs. kir. próbaintézeteken hivatalosan kipróbált fegyvereit olcsó áron.

— Szolid munkáért és jó lövésért jótálás. —
— Árjegyzék ingyen.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényel, csúznál és meghúléscsúznál.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 l., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
** csász. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

Mindenféle bélyegzők és izléses nyomtatványokat készít pontosan és olcsón

KRAUSZ JÓZSEF

első debreczeni bélyegzőgyár és könyvnyomda.

Hal-piacz.

Csődkiarulás.

Közados Halmgyi Sámuel csődtömegéhez leltározott és a csődleltár 2—1331. tételei alatt felvett női paletok, kabátok, muffok, napernyők, esőernyők, flanel és selyemblouzok és egyéb női divatcikkek

==== folyó január hó 31-ig tart, ====
darabonként a Piacz-utca 47. szám alatti üzleti helyiségben kiárusítatnak.

Dr. Szöllös Dezső,

csődtömeggondnok.

Órák, ékezetek és lánczerek a legolcsóbban beszerezh tők
SERLI EDE utoda.

Gasparik Antal és Társa

chronometer, műórás, órákésztő, ékszerkészítő, M. Á. V. szállítója és palya-órák üzletében, DEBRECZEN.

Különösen ajánljuk a saját gyártmányu

==== óráinkat ====
lego osóbbtól a legdrágábtól.

Órajavitásokat a legnagyobb pontossággal készítjük 1 évi jóállás mellett, az órára javításáért csak 1 frtot számítunk. Órajavításért csak 50 kr., és minden e szakmába vágó javításokat a legjobban és a legolcsóbban mint bárhol.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

==== Árjegyzék kivanatra írog ea és bérmentve. ====

Tört aranyat veszek készpénzért.

Tört aranyat becserelek.

Uj!

Fontos és czélszerű ujtás! Első e téren!

Uj!

A „Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet“

Főtér 26. sz. alatt, a főtözsde keresztépületében.

Értesiti a helybeli s vidéki közönséget, hogy a még jelentkező tagoknak késedelmi illetékek nem számítottak föl.

1 Törzsbetét heti 50 fillér, mely havonként előre is fizethető.

==== Vidéki tagok befizetéseiket postai Cheque útján eszközölhetik. ====

A kölcsönkamat 6%-ban állapittatik meg, mely kamat a törzsbetétekkel együtt hetenként fizetendő.

A kamatok hetenként fizetendők.

A kamatok hetenként fizetendők.

Uj!

Fontos és czélszerű ujtás! Első e téren!

Uj!